

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 145. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm3752/facsimile.pdf (tilgået 24. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Konventet omtrent for, hvad man vilde; og den 2den Juni fandt Konventet sig indspærret i Tuillierne af Henriot med Kanoner og tændte Lunter; man foreslog Girondisterne frivillig at tage deres Afsked, Isnard og nogle enkelte flere gjorde det, Lanjuinais og Barbaroux lod haant derom, de fleste var allerede krøbet i Skjul; Marat præsiderede, og Forsamlingen besluttede, at nogle og tyve Girondister skulde have Husarrest. Senere fejede man nogle og tresindstyve Navne dertil, en Del flygtede og stræbte dels at skjule sig og dels at vække Opstand; men næsten alle de berømte maatte lade Livet: Brissot og Vergniaud med 19 Venner og Madame Roland faldt under Guillotinen i Paris 31te Oktober, Guadet og Barbaroux næste Aar i Bordeaux; Ministeren Roland fandt Skjul i Rouen, men dræbte sig selv, da hans Kone var henrettet; Marquien af Condorcet, som havde skrevet en girondistisk Konstitution, gjorde ligesaa, og af Pétion og Buzot fandt man kun Stumper ved Saint Emilion, som Rovdyrene havde levet, uden at man véd, hvordan de kom af Dage.

Fra Juni 93 til Slutningen af Juli (eller 9de Thermidor) 94, spillede da Bjærgtet og Jakobinerne, altsaa Robespierre og hans Haandlangere, Mester; thi Danton bestod alene ved Pöbeloprør; dem var han kjed ad, og dem bekæmpede Robespierre nu af al Magt, da Konventet, som han sagde, nu var rensat og maatte have Ro til at knuse Republikkens Fjender og forberede dens Lyksalighed. Marat lod gjerne Robespierre raade, naar han blot maatte skrive alt, hvad han vilde, med sin forgiftige Pen, og desuden var hans Dage nu talte; thi den normanniske Pige Charlotte Corday, som sværmede for det romerske Ideal af en dydig Republik og havde mistet sin Kjæreste ved Marat, indbildte sig, hun var kaldet til at fri Frankrig fra det Ubyre, indsneget sig hos ham under Paaskud af Hemmeligheder, hun vilde saabenbare, og dræbte ham med et Dolkestik i hans Badstue den 15de Juli 93. Hendes Hoved

faldt naturligvis et Par Dage efter under Guillotinen; men derpaa var hun belavet, og gik i Døden med saa megen Roilighed og Værdighed, forhøjet af Skjønhed og Ynde — hun var 25 Aar —, at et ungt Menneske tilbød sig at dø for hende og maatte derfor dø med hende; og Adam Lux fra Mainz skrev et Forsvar for hende, som ogsaa kostede ham Livet. Mærkeligt er det, hvad denne Tysker (kun 28 Aar) sagde: »Har jeg fortjent Døden, er det i det mindste ikke mellem Franskmænd»; thi det gjælder ogsaa Charlotte Corday, som vist nok i ethvert Land med Lov og Ret vilde været en Morderske, men i det lovløse Frankrig var en Blodhævnnerske, som fortjener et priseligt Eftermæle, skjønt Frankrig næppe vandt noget ved hendes Vovestykke.

Dette Uhyre Jean Paul Marat blev 49 Aar gammel og var født i Baudry i Neuchâtel og af Natur en Vanskabning, under fem Fod, med et umaadelig stort Dværgehoved; men hvad han tog sig for til Revolutionen, derom har jeg intet fundet, undtagen at han førte et uselt Liv i Paris som Kvaksalver med ét Middel mod alle Sygdomme, som naturligvis var Døden, altsaa det samme, han siden saa utrættelig anbefalede. Hans Giftblad, Folkevennen kaldt, skrev han fra Begyndelsen, besødet af Hertagen af Orleans, mod Hoffet, men snart mod alle dem, der udmærkede sig ved noget andet end han selv, altsaa Svinskhed og Bløtøst. Kun Danton og Robespierre sparede han, fordi han selv var en elendig Kryster, som aldrig turde lade sig se, hvor der var Fare paa Ferde, og trengte derfor idelig til Graabrode-Klubbens og Slagteren Legendres Kjældere at krybe i. — Hvad han immer raabte paa, som det eneste Radikalmiddel for Republikken, var at udnævne en Diktator med en Klods paa Benene, som skulde være enevældig, men kun til at afsige Dødsdomme. Saa uhyre var imidlertid Forblindelsen, at man ikke blot over hele Frankrig erklærede Marat for

